

SISEMINISTEERIUM

Hr Allan All
Advokaadibüroo WALLESS OÜ

Teie: 09.08.2024

Meie: 09.09.2024 nr 10-10/216-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Allan All

Pöördusite Siseministeeriumi poole selgitustaotlusega, mis puudutab väljastatavaid andmeid ning piiranguid ja päringu tegemise esindusõigust.

Rahvastikuregistri seaduse (edaspidi *RRS*) § 58 lõikest 3 tulenevalt muu menetluse käigus (*RRS* § 100 lg 1) esitatud lisa-aadressile ja kontaktandmetele ei ole juurdepääsuõigust õigustatud huvi korral ning kontaktandmeid väljastada on lubatud vaid juhul, kui need on esitatud muu menetluse käigus kohaliku omavalitsuse üksusele või õigustatud huvi aluseks on teenuse osutamine avaliku ülesande täitjale.

Teie poolt viidatud *RRS* eelnõu seletuskiri toetab sätet järgmiselt: *Eelnõuga kehtestatakse uuendusena, et lisaks andmetele juurdepääsu andmetele ei väljastata kontaktandmeid õigustatud huvi korral. Kuna kontaktandmed on antud muude riigiasutuste läbiviidavate menethuste raames ning muul eesmärgil, siis ei saa neid andmeid jagada kolmandatele asutustele, vaid need on mõeldud ainult riigile kasutada.*

Pöörame tähelepanu, et *RRS* § 58 lõike 3 punktis 1 nimetatakse kohaliku omavalitsuse üksust, kellele esitatud kontaktandmeid võib erandina õigustatud huvi alusel väljastada. Kohaliku omavalitsuse üksus on üks võimalikest lisa-aadressi ja kontaktandmete kandjatest rahvastikuregistrisse ning need muud menetlused on perekonnaseisutoimingud, mis viiakse läbi rahvastikuregistri vahendusel ja seega nende menethuste käigus esitatud andmed kantakse otse rahvastikuregistrisse. Teie poolt esile tõstetud asutused (Transpordiamet, Maksu- ja Tolliamet, Politsei- ja Piirivalveamet) ei ole kohaliku omavalitsuse üksused.

Rahvastikuregistri andmetele juurdepääsutaotluste menetlemise praktika on seega kooskõlas kehtiva õigusega.

Päringu tegemise esindusõiguse osas tuleb eristada kliendi esindamise õigust ja asutuse esindamise õigust. Esimest kirjeldasite oma selgitustaotluses viidates muuhulgas tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 117 lõikele 2, mille kohaselt võib esindusõiguse anda tehinguga (volitus) või see võib tuleneda seadusest (seadusjärgne esindusõigus).

RRS § 49 kohaselt esitab taotleja juurdepääsu saamiseks rahvastikuregistri osaks olevas rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemis taotluse. Juriidilisest isikust taotleja puhul saab taotluse esitada esindusõiguslik isik või tema poolt volitatud isik. Juriidilise isiku esindusõiguslike isikute andmed on avaldatud äriregistris ja neid andmeid taotluse menetleja kontrollib. Kui taotluse esitab isik, kes ei ole juriidilise isiku esindusõiguslik isik, siis peab taotleja esitama volituse juriidilise isiku esindusõiguse kohta.

Vandeadvokaatide ja vandeadvokaatide abide esindusõiguse olemasolu kohta on menetlejaid juhendatud nii, et nende esindusõigus tuleneb seadusest st ei nõuta kliendi poolt allkirjastatud volikirja ega kliendilepingut. Küll aga on andmete väljastamise üle otsustamiseks vaja selgitust, millise eesmärgi täitmiseks andmed on vajalikud ning veenduda selles, et taotlusega küsitud andmed on eesmärgi täitmiseks minimaalne ja vajalik andmekoosseis.

Tuletame menetlejatele meelde esindusõiguse kontrollimise põhimõtteid vandeadvokaatide ja vandeadvokaadi abide puhul, kui esitatakse taotlusi õigusteenuse pakkumise eesmärgil rahvastikuregistri andmetele juurdepääsuks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Enel Pungas
rahvastiku toimingute osakonna juhataja

Teadmiseks:
Rapla Vallavalitsus

Anu Veidenberg 6125269
anu.veidenberg@siseministeerium.ee